

Palvelualojen viestit budjettiriiheen

Palvelualojen työnantajat Paltan viestit budjettiriiheen

31.8.2021

Tausta: palvelualojen talousnäkymät

- Pandemia on kohdellut epätasaisesti talouden eri sektoreita. Pelkästään viime vuoden aikana yksityisillä **palvelualoilla menetettiin 10 miljardin euron liikevaihto**.
- Palvelualojen elpyminen on eritahtista. Useilla toimialoilla tulevaisuuden näkymät ovat edelleen epävarmat eikä koronasta olla toivuttu – paikallisten ratkaisujen merkitys korostuu.
  - **Pahiten kärsineillä palvelutoimialoilla liikevaihdot olivat 16-20 % pakkasella** edelleen kesäkuussa, ja kokonaisuutena palvelualoilla 4 % alle pandemiaa edeltäneen tason.
- **Osaavan työvoiman saatavuus on muodostunut elpymisen pullonkaulaksi.** Pula osaavasta työvoimasta on merkittävä **kasvun este jo 32 % palvelualan yrityksistä**. Samaan aikaan työllisyysasteemme on pohjoismaisittain matala.
  - Pandemiaa edeltäneinä kolmena vuotena **yksityisen sektorin uusista työpaikoista neljä viidestä syntyi palvelualoille**. Työllisyyden kehitys on palvelualojen varassa myös jatkossa.

Palvelualat
tuottavat

41 %

Suomen
BKT:stä

Suomen
viennin
arvosta

30 %

on palvelu-
vientiä

Budjettiriihestä tarvitaan kestävän kasvun ratkaisuja

Suomi elpyy koronasta, mutta isot ongelmat ovat yhä ratkaisematta. Nyt tarvitaan päätöksiä, jotka luovat tulevaisuuteemme kasvua pitkällä aikavälillä ja ilmastokestävästi, jotta kasvukirimme ei jää vain hetkelliseksi.

Kannusteita ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi

- Uudistetaan investointikannusteita, lisätään yrityslähtöistä TKI-rahoitusta ja ohjataan sitä ilmastokestävien, digitaalisten toimintamallien kehittämiseen.
- Alennetaan palveluyritysten sähköveroa alan sähköistymisen ja päästövähennysten edistämiseksi.
- Nopeutetaan liikenteen ja logistiikan päästövähennyksiä alan kilpailukyky turvaten.

Työllisyyttä parantavia uudistuksia

- Edistetään paikallista sopimista lainsäädäntötasolla.
- Uudistetaan työttömyysturva kannustavammaksi ja lisätään työvoiman liikkuvuutta.
- Vastataan osaajapulaan täsmätoimin ja edistämällä työperäistä maahanmuuttoa.
- Kohdennetaan lisäresursseja digitaalisiin työllisyys- ja yrityspalveluihin.

Kestävää kasvua ilmastopäätöksistä

Ainoastaan kestävä kasvu takaa sen, että onnistumme ilmastokriisin ratkaisemisessa. Palvelualoilla on merkittävä rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä, kuten päästöjä vähentävien ratkaisujen kehittämisessä sekä liikenteen ja logistiikan päästövähennyksissä.

Budjettiriihestä tarvitaan päätöksiä, jotka kannustavat ilmastoinnovaatioihin ja edistävät vähähiilistä, kilpailukykyistä liiketoimintaa.

Ratkaisu: Uudistetaan investointikannusteita – vauhditetaan ilmastoinnovaatioiden kasvua

- Lisätään yrityslähtöistä TKI-rahoitusta 200 miljoonaa euroa ja ohjataan sitä digitaalisten toimintamallien kehittämiseen
  - Kilpailukyvyn parantaminen ja asiakkaiden päästöjä vähentävien palveluinnovaatioiden kasvun vauhdittaminen edellyttävät merkittäviä lisäpanostuksia yrityslähtöiseen TKI-toimintaan. Hallituksen on sitouduttava jo 2022 budjetissaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan 4%:n BKT-tavoitteeseen pääsemiseksi vuoteen 2030 mennessä.
- Laajennetaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan verokannustin koskemaan myös yritysten omaa t&k:ta
  - Mahdollistetaan datan, pilvipalvelujen ja ICT:n täysimääräinen hyödyntäminen osana verokannustinta.
- Alennetaan palveluyritysten sähkövero 100 miljoonalla eurolla 2022 alkaen
  - Palvelut maksavat nyt 45 kertaa suurempaa sähköveroa teollisuuteen verrattuna. Pidemmän aikavälin tavoitteeksi tulee asettaa yksi yhteinen sähköveroluokka koko elinkeinoelämälle. Veronalennuksella edistetään alan sähköistymistä, digitalisaatiota ja päästövähennyksiä.

Ratkaisu: Nopeutetaan liikenteen ja logistiikan päästövähennyksiä – turvataan alan kilpailukyky

- Vakautetaan liikenneverkkojen määrärahataso turvaamaan niiden pitkäjänteinen ylläpito ja kehittäminen
  - Korjataan kehysriihessä liikenneinfraan tehdyt leikkauspäätökset. Vakautetaan perusväylänpidon rahoitus vähintään 1,4 miljardin euron tasolle sekä pääteiden ja -ratojen kehittämisinvestointien määrä vähintään 600 miljoonan euron tasolle.
- Nopeutetaan liikenteen ja logistiikan vuoden 2030 päästötavoitteiden saavuttamista yritysten kansainvälinen kilpailukyky turvaten
  - Ei nosteta liikenteen ja logistiikan kokonaismaksurasitetta.
  - Luovutaan hallitusohjelmassa päätetystä kansallisesta uusiutuvien lentopolttoaineiden jakelovelvoitteesta vuodelle 2030 ja edistetään jakelovelvoitteen aikaansaamista EU-laajuisena.
  - Luovutaan tieliikenteen kansallisen päästökaupan valmistelusta, koska EU:ssa valmistellaan myös tieliikenteelle päästökauppaa.
  - Vauhditetaan fossiilittoman liikenteen tiekartassa esitettyjä päästövähennystoimenpiteitä varmistamalla jo esitettyjen toimenpiteiden rahoitus. Lisätään tukia autoilun sähköistämisen nopeuttamiseksi ja raskaan liikenteen ajoneuvokaluston uusiutumiseksi puhtaammaksi.

Kestävää kasvua työllisyyden nostosta

Kestävään kasvuun ja hyvinvointiin tarvitaan korkeampaa työllisyyttä. Palvelualat työllistävät yli puolet koko yksityisestä sektorista, ja suurin osa uusista työpaikoista syntyy palvelualoille. Samalla moni palvelutoimiala kärsii ankarasta osaajapulasta.

Budjettiriihestä tarvitaan päätöksiä, joilla oikeanlainen osaaminen ja työpaikat kohtaavat, ja joilla mahdollisimman moni saadaan työhön.

Ratkaisu: Tehdään työllisyyttä parantavia uudistuksia

- **Edistetään paikallista sopimista lainsäädäntötasolla**
  - Mahdollistetaan paikallinen sopiminen sekä järjestäytymättömissä yrityksissä että niissä järjestäytyneissä yrityksissä, joissa ei ole työehtosopimuksen edellyttämää luottamushenkilöä.
  - Paikallisen sopimisen työryhmän esitykset lokakuun loppuun mennessä saatava siten, että paikallisen sopimisen mahdollisuuksia lisätään lakisääteisesti.
- **Uudistetaan työttömyysturva kannustavammaksi ja lisätään työvoiman liikkuvuutta**
  - Pidennetään työssäoloehdotusta, palautetaan seitsemän päivän omavastuu, porrastetaan tuen taso työttömyyden keston perusteella sekä lyhennetään tuen enimmäiskesto.
  - Lisätään asumis- ja toimeentulotuen kannustavuutta työn tekemiseen ja vastaanottamiseen.
- **Vastataan osaajapulaan täsmätoimin ja edistämällä työperäistä maahanmuuttoa**
  - Luovutaan työvoiman saatavuusharkinnasta ja nopeutetaan työperäisen maahanmuuton prosesseja.
  - Kohdennetaan täsmätoimia ja lisätään koulutuspaikkoja osaajapulasta pahiten kärsiville aloille.
  - Lisätään resursseja maahanmuuttajien kielikoulutukseen työllisyyttä edistävissä palveluissa.

Ratkaisu: Kohdennetaan lisäresursseja digitaalisiin työllisyys- ja yrityspalveluihin

- **Suunnataan lisäresursseja työllisyyden ja osaamisen kehittämisen digipalveluihin**
  - Lisätään yhteistyötä yksityisen sektorin palveluntuottajien kanssa, jotta työllisyyspalvelut saadaan mahdollisimman tehokkaiksi ja vaikuttaviksi. Avataan valtionhallinnon digitaalisten työllisyys- ja osaamispalveluiden tietorajapintoja rajatusti myös yksityisten palveluntuottajien käyttöön.
  - Päätetään lisärahoituksesta tarjottavien työvoima- ja yrityspalveluiden laadun parantamiseen, jotta palvelut kohtaavat työelämän vaatimukset.
- **Parannetaan osaamistarpeiden ennakointia**
  - Kehitetään osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen tehokkaampia työvälineitä yhteistyössä työelämän edustajien kanssa, jotta osaaminen vastaa yhä paremmin työelämän tarpeisiin.

Lisätiedot

Elinkeinopolitiikan johtaja Tatu Rauhamäki,
050 521 2907, tatu.rauhamaki@palta.fi